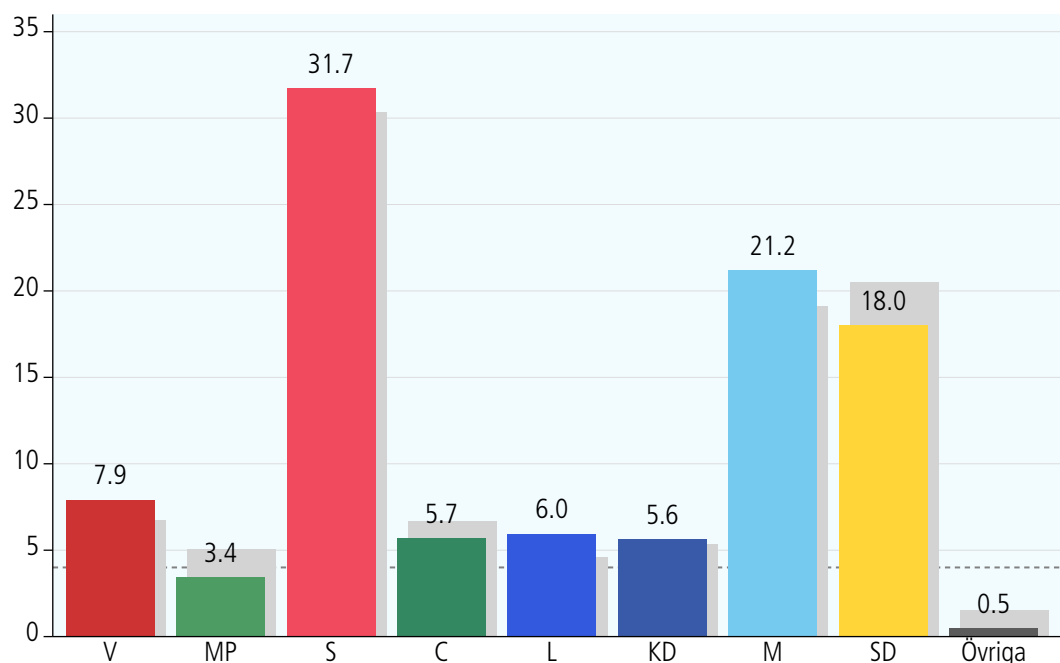

Om alla hade röstat på sitt bästa parti 2022

Omkring en femtedel av väljarna 2022 röstade på ett annat parti än det som de sade sig tycka bäst om. Bakom detta röstningsbeteende ligger ofta strategiska överväganden. Många väljare överväger röstning på flera partier inför ett val. Information från opinionsundersökningar och partiers koalitionssignaler under valrörelsen är viktiga skäl till att väljare ibland röstar på ett parti som inte är deras nummer ett i preferensordningen.

Men hur hade valet 2022 egentligen slutat om samtliga väljare röstat på det parti som de tyckte var bäst? Beteendet benämns i internationell litteratur för *ärlig röstning*. Med data från förvalsenkäter i Valundersökningen 2022 har vi möjlighet att illustrera detta kontrafaktiska valresultat (se figur 1). Det mest anmärkningsvärda är att Miljöpartiet, med 3,4 procent av förstahandssympatierna, inte skulle ha klarat fyraprocentsspärren och därmed tvingats lämna riksdagen. Samtidigt skulle Moderaterna ha behållit rollen som näst största parti, med 21,2 procent av rösterna jämfört med Sverigedemokraternas 18 procent.

Figur 1 Valresultat om samtliga väljare hade röstat på sitt bästa parti, 2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Valundersökningen 2022 & Faktiskt valresultat 2022, Valmyndigheten.

Kommentar: Frågan lyder "Vilket parti tycker du bäst om?" för personer som betraktar sig som partianhängare och "Är det något parti som du ändå tycker dig stå närmare än de andra partierna?" för resterande. Resultaten är viktade efter partiernas officiella valresultat i valet 2022. De grå staplarna representerar det faktiska valresultatet. Antal svarande är 2 393 och omfattar endast personer som både angav ett bästa parti och röstade i valet. Utöver dessa var det 331 personer, cirka 12 procent av alla svarande, som röstade i valet men svarade "Vet ej" eller "Inget parti". En mer detaljerad analys av strategisk röstning finns i boken [Väljarna och valet 2022, kapitel 26](#) på Valforskningsprogrammets hemsida.

Tabell 1 Skillnader mellan valresultat och väljarnas bästa parti i riksdagsvalet 2022 (procent)

Parti	Bästa parti	Valresultat	Differens
Vänsterpartiet	7,9	6,8	+1,1
Miljöpartiet	3,4	5,1	-1,7
Socialdemokraterna	31,7	30,3	+1,4
Centerpartiet	5,7	6,7	-1,0
Liberalerna	6,0	4,6	+1,4
Kristdemokraterna	5,6	5,3	+0,3
Moderaterna	21,2	19,1	+2,1
Sverigedemokraterna	18,0	20,5	-2,5
Övriga	0,5	1,5	-1,0

Källa: Valundersökningen 2022, Valmyndigheten.

Kommentar: Frågan lyder "Vilket parti tycker du bäst om?" för personer som betraktar sig som partihängare och "Är det något parti som du ändå tycker dig stå närmare än de andra partierna?" för resterande. Resultaten är viktade efter partiernas officiella valresultat i valet 2022. Antal svarande är 2 393 och omfattar endast personer som både angav ett bästa parti och röstade i valet. Utöver dessa var det 331 personer, cirka 12 procent av alla svarande, som röstade i valet men svarade "Vet ej" eller "Inget parti". En mer detaljerad analys av strategisk röstning finns i boken [Väljarna och valet 2022, kapitel 26](#) på Valforskningsprogrammets hemsida. Differensen är beräknad efter att resultaten avrundats till närmaste tiondelar.